# Predsednica Metsola voditeljem EU: ponovno moramo oceniti vlogo Evrope v novem svetu

**Izjava predsednice Evropskega parlamenta Roberte Metsola na neuradnem zasedanju Evropskega sveta v četrtek v Versaillesu v Franciji.**

Spoštovani predsedniki,
spoštovani predsedniki vlade,
dragi prijatelji!

Mariupol je mesto, ki ga nisem nikoli obiskala, a ga nikoli ne bom pozabila. Obstreljevanje porodnišnice in otroške bolnišnice je nečloveško dejanje, ki se ga bomo spominjali z zgroženostjo. Priča o naravi grožnje, s katero se soočamo.

Putinov napad na Ukrajino je uničil mir, ki smo ga v Evropi dolgo poznali. Z njim se je spremenilo vse, verjetno za vedno. In naš odziv mora biti sorazmeren z resno, dejansko in rastočo grožnjo naši skupni varnosti.

Ponovno moramo oceniti vlogo Evrope v tem novem svetu.

Najprej moramo nujno povečati naložbe v obrambo in inovativne tehnologije ter še naprej graditi resnično varnostno in obrambno unijo, ki bo proaktivna, prožna, prilagodljiva in odporna ter se bo lahko zoperstavila novim grožnjam. To pomeni, da moramo izpolniti svoje obljube in da moramo reformirati PESCO.

Pomeni pa tudi, da moramo povečati državne proračune ter pametno uporabiti skupni proračun EU, da bomo s skupnim financiranjem pokrili vse potrebe po zmogljivostih.

Proračun Unije je naš ključni instrument za krepitev solidarnosti in kohezije.

Preseči moramo evropski obrambni sklad in proračun EU uporabiti za varnostno in obrambno politiko, kjer bi prinesel dodano vrednost. Uporabiti ga moramo tudi za strateški kompas in obrambno unijo.

Obrambno agencijo in druge agencije Unije na tem področju bi bilo treba financirati iz proračuna EU. To možnost velja ponovno preučiti, saj moramo sprejeti korenite prelomne odločitve in zgraditi močnejšo evropsko obrambo.

Nato moramo podvojiti svoja prizadevanja za zmanjšanje energetske odvisnosti od Kremlja.

Energetska varnost je cilj, ki ga moramo izpolniti takoj. Varnost temelji na raznolikosti – raznolikosti naših virov energije, dobaviteljev in dobavnih poti.

V tej krizi se moramo zavedati, da je energija vedno bila in ostaja politično vprašanje. Rusija to razume že več let.
Zdaj je čas, da Unija pošlje jasno sporočilo, tako da:
- omeji uvoz blaga, ki ga izvaža Rusija, vključno s plinom, nafto in premogom;
- revidira vse certifikate, podeljene ruskim energetskim podjetjem;
- obravnava možnosti skladiščenja plina, skupna javna naročila plina, skupne programe financiranja;

- poveča delež nizkoogljičnih in obnovljivih virov energije v svoji mešanici energetskih virov s hitrejšim izvajanjem svežnja „Pripravljeni na 55“.

Naš cilj mora biti prihodnost brez ruskega plina. Je ambiciozen, a potreben.

Evropski parlament odločno zagovarja energijo iz obnovljivih virov, tesnejše povezave med državami članicami, večje zmogljivosti skladiščenja in manjšo odvisnost od enega samega dobavitelja. Ti ukrepi lahko EU pomagajo nadomestiti ruski plin in pred letom 2030 hitro povečati delež lastnih virov energije. Jasno je, da moramo opustiti fosilna goriva in preiti na bolj trajnostne in čiste vire energije, obnovljive vire energije in vodik, pa tudi na varno in sodobno jedrsko energijo, da bi dosegli svoje ambiciozne podnebne cilje.

Skratka, ne smemo biti prisiljeni plačevati bombe, ki padajo na Ukrajino.

Preučiti moramo rast cen energije in ugotoviti, kako jo ublažiti.

Prav tako moramo te ukrepe pojasniti državljanom. Še zlasti glede tega se lahko zanesete na Evropski parlament in naše poslance, da bodo pomagali širiti evropsko sporočilo.

Več se moramo pogovarjati o prehranski varnosti, tudi v razpravah o strateški avtonomiji Evrope. Naše oskrbovalne verige morajo postati jasnejše in močnejše.

Takšnega evropskega usklajevanja, solidarnosti in enotnosti doslej e nismo videli in postati mora biti vzorec za prihodnost.

Države članice so bile na čelu prizadevanj za sprejem več kot dveh milijonov Ukrajincev v naše skupnosti in naše družine. Izjemno hude sankcije smo pospremili s praktično solidarnostjo, ki je Ukrajincem odprla vrata v evropske domove in srca. Evropa se je pokazala v najboljši luči.

Naša dejanja so bila skladna z našimi ambicijami. Ukrajini smo dali pomoč in orožje, s kandidaturo za pridružitev Uniji pa ima tudi evropsko perspektivo, ki ji daje upanje, da bo tlakovala svojo evropsko pot. V teh razmerah moramo bolj pomagati tudi sosednjim državam, med drugim Moldaviji in Gruziji.

Ukrajine ne smemo pustiti same. Zavedam se, da smo za to mizo osebno zavezani, da ne bo prišlo do tega. Putin je našo odločnost skoraj tako podcenil, kot je podcenil vzdržljivost in odpor Ukrajincev.

Zgledovati se moramo po njihovi odpornosti. Vemo, da se Putin ne bo ustavil v Kijevu, tako kot se ni ustavil na Krimu. V Evropi uporablja taktike, ki jih je izpopolnil v Siriji. Naša prizadevanja, da bi iz tega naredili njegovo najdražjo napako doslej, so upravičena.

Naše sankcije morajo biti še naprej uničujoče. Oligarhom, ki so povezani s Kremljem, je treba odreči udobje, na katero so se privadili v Evropi. Naša podjetja se za rast ne smejo več ozirati v Rusijo. Pritisk javnosti je bil zelo pomemben, vendar moramo biti pripravljeni na to, da bo upadel. Obenem moramo zagotoviti, da kriptovalute in nova orodja finančne tehnologije ne bodo omogočila izmikanja.

Škodovati je treba Putinu in zato moramo biti pripravljeni, da škoduje tudi nam. A to je cena, ki jo moramo plačati na tej prelomnici v evropski zgodovini. Vseeno menim, da so jo naši ljudje pripravljeni plačati.

Ker se bo Putinova vojna dotaknila naših skupnosti, moramo biti pripravljeni, da zaščitimo gospodarske temelje Evrope. To pomeni prestrukturiranje in ponovno vlaganje v raziskave in surovine, zato je evropski akt o čipih, ki ga je predlagala Komisija, tako pomemben. Pomeni pa tudi, da bomo pomagali podjetjem, za katera pričakujemo, da se ne bodo več ozirala v Rusijo, ter podvojili prizadevanja za digitalno in zeleno preobrazbo. Naš zeleni dogovor v enaki meri zadeva podnebje in varnost. Sodelovati moramo tudi na svetovni ravni, da bi zagotovili demokratično zavezništvo za zaščito naše digitalne avtonomije.

Dovolite mi besedo o informacijski vojni, s katero smo soočeni. Okrepiti moramo svojo kibernetsko obrambo in se obenem zoperstaviti diskurzu, da spopad s Putinom nekako pomeni, da je Evropa proti Rusiji. Do sprememb lahko pripeljejo Rusi, ki se upirajo Putinu, kljub temu da jim grozi zapor. So na pravi strani zgodovine, na naši strani.

Na koncu moramo biti jasni: kar Putin in Lukašenko počneta v Ukrajini, so zločini. To so vojni zločini, ki sprevračajo demokratični svetovni red. In ko bo nastopil čas za to, moramo zahtevati, da storilci teh zločinov zanje odgovarjajo pred mednarodnim kazenskim sodiščem. To bo končna zmaga za ukrajinsko ljudstvo, vladavino prava in naš način življenja, ki temelji na pravilih.

Najlepša hvala.